

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

M.ª Magdalena Duarte Blanco
Ferrol, 12 de maio de 2025

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Esquema-guión:**

- A convivencia escolar.
- Plan de convivencia.
- Axentes responsables da convivencia.
- Actuacións, medidas e programas favorecedores da convivencia.
- Condutas contrarias ás normas de convivencia, medidas e procedemento de corrección.
- Programas e actuacións complementarias.
- Protocolo de acoso escolar 2024.
- Estratexia galega de convivencia escolar 2025.
- Conclusión.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **A convivencia escolar** (preámbulo do Decreto 8/2015):
 - A **convivencia escolar** é a **capacidade** que teñen as persoas **de vivir con** outras nun marco de **respecto mutuo** e de **solidariedade recíproca**, expresada na **interrelación harmoniosa** e **sen violencia** entre os **diferentes actores e estamentos** da comunidade educativa.
 - Ten un **enfoque formativo**, ao tratarse dunha **aprendizaxe enmarcada** en **obxectivos fundamentais e transversais** e, pola súa vez, é unha **responsabilidade compartida** por toda a **comunidade educativa**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

Marco legal:

- Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, reguladora do Dereito á Educación (BOE do 4 de xullo).
- Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro, pola que se modifica a LO 2/2006, de 3 de maio, de Educación.
- Decreto 374/1996, de 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria (DOG do 21 de outubro).
- Orde de 22 de xullo de 1997, pola que se regulan determinados aspectos de organización e funcionamento das escolas de educación infantil, dos colexios de educación primaria e dos colexios de educación infantil e primaria dependentes da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (DOG do 2 de setembro).
- Decreto 324/1996, de 26 de xullo, polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria (DOG do 9 de agosto).
- Orde do 1 de agosto de 1997, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 324/1996, polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento (DOG do 2 de setembro).
- Decreto 7/1999, de 7 de xaneiro, polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias (DOG do 26 de xaneiro).
- Orde de 3 de outubro de 2000, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 7/1999 polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias (DOG do 2 de novembro).

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Marco legal:**

- Lei Orgánica 8/2021, de 4 de xuño, de protección integral á infancia e á adolescencia, fronte á violencia (BOE do 5 de xuño).
- Lei 4/2011, de 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa (DOG do 15 de xullo).
- Decreto 8/2015, de 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar (DOG do 27 de xaneiro).
- Orde do 23 de agosto de 2023, pola que se establece a figura da persoa coordinadora de benestar e convivencia nos centros docentes de Galicia (DOG do 31 de agosto).
- Orde de 4 de xaneiro de 2024 da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades sobre o uso dos teléfonos móbiles e dispositivos electrónicos nos centros educativos.
- Resolución do 3 de xullo de 2018, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o apoio á creación e ao funcionamento das escolas de nais e pais reguladas pola Lei 4/2011, de 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa (DOG do 7 de agosto).

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes das nais e pais ou das titoras/es (art. 6 da Lei 4/2011).**
 - **Dereitos das nais/pais ou persoas titoras legais en relación coa convivencia e a participación:**
 - **a) A ser respetados e recibir un trato adecuado** polo resto da comunidade educativa.
 - **b) A estar informados** sobre o **progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa** dos seus fillos ou fillas.
 - **c) A recibir información sobre as normas** que **regulamentan a convivencia** nos centros docentes.
 - **d) A seren oídos nos procedementos disciplinarios** para a **imposición de medidas correctoras de condutas** contrarias á convivencia dos seus fillos ou fillas.
 - **e) A participar no proceso educativo** a través de **consultas e outros procedementos** de participación directa **que estableza a Administración educativa.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes das nais e pais ou das titoras/es (art. 6 da Lei 4/2011).**
 - **Deberes das nais/pais ou persoas titoras legais en relación coa convivencia e a participación:**
 - **a) Coñecer, participar e apoiar a evolución do seu proceso educativo, en colaboración co profesorado e cos centros docentes.**
 - **b) Coñocer as normas establecidas polos centros docentes, respectalas e facerlas respectar, así como respectar e facer respectar a autoridade e as indicacións ou orientacións educativas do profesorado no exercicio das súas competencias.**
 - **c) Fomentar o respecto polos restantes compoñentes da comunidade educativa.**
 - **d) Colaborar cos centros docentes na prevención e corrección das condutas contrarias ás normas de convivencia dos seus fillos ou fillas.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes do alumnado (art. 7 da Lei 4/2011):**
 - **Dereitos do alumnado:**
 - a) A **recibir unha formación integral e coeducativa** que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade **nun ambiente educativo de convivencia, liberdade e respecto mutuo.**
 - b) A que se **respecten** a súa **identidade, integridade e dignidade** persoais.
 - c) Á **protección integral contra toda agresión física ou moral, e en particular contra** as situacións de **acoso escolar.**
 - d) A **participar** directamente no **proceso educativo cando sexa consultado** pola Administración educativa.
 - e) A **participar** na confección das **normas de convivencia e na resolución pacífica de conflitos** e, en xeral, a **participar na toma de decisións** do centro en **materia de convivencia.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes do alumnado (art. 7 da Lei 4/2011):**
 - **Deberes do alumnado:**
 - a) **Participar e colaborar na mellora da convivencia** escolar e na **consecución dun axeitado clima de estudo**, respectando o **dereito** dos seus **compañeiros ou compañeiras á educación**.
 - b) **Respectar a dignidade e as funcións e orientacións** do **profesorado** no exercicio das súas competencias, **recoñecéndoo** como **autoridade educativa** do centro.
 - c) **Respectar a liberdade de conciencia**, as **conviccións relixiosas e morais**, a **igualdade** de dereitos entre mulleres e homes e a **dignidade, integridade e intimidade** dos restantes membros da comunidade educativa.
 - d) **Respectar as normas de organización, convivencia e disciplina** do centro.
 - e) **Conservar e facer un bo uso** das **instalacións e materiais** do centro.
 - f) **Intervir**, a través das canles regulamentarias, en **todo aquilo que afecte á convivencia** dos seus respectivos **centros** docentes.
 - g) **Seguir as directrices do profesorado** respecto á súa educación e aprendizaxe.
 - h) **Asistir a clase con puntualidade e co material preciso**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes do profesorado (art. 8 da Lei 4/2011):**
 - **Dereitos do profesorado:**
 - a) A **ser respectado, recibir un trato adecuado e ser valorado** polo resto da comunidade educativa e a sociedade en xeral **no exercicio das súas funcións**.
 - b) A **desenvolver a súa función docente** nun **ambiente educativo adecuado** no que se preserve en todo caso a súa **integridade física e moral**.
 - c) A **participar e recibir a colaboración** necesaria para a **mellora da convivencia escolar e da educación integral do alumnado**.
 - d) A que se lle **recoñezan as facultades** precisas para **manter un adecuado ambiente de convivencia** durante as clases e as **actividades e servizos complementarios e extraescolares**.
 - e) Á **protección xurídica** adecuada ás súas **funcións docentes**.
 - f) A **participar directamente no proceso educativo** cuando sexa **consultado pola Administración educativa**.
 - g) A **acceder á formación necesaria** na **atención á diversidade** e na **conflitividade escolar**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes do profesorado (art. 8 da Lei 4/2011):**
 - **Deberes do profesorado:**
 - a) **Respectar e facer respetar as normas de convivencia** escolar e a **identidade, integridade e dignidade persoais** de todos os membros da **comunidade educativa**.
 - b) **Adoptar as decisións** oportunas e necesarias para **manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e servizos complementarios e extraescolares**, **corrixindo**, cando lle corresponda a competencia, as **condutas contrarias á convivencia** do alumnado **ou**, en caso contrario, **poñéndoas en coñecemento dos membros do equipo directivo** do centro.
 - c) **Colaborar** activamente na **prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia** e, en particular, das situacións de **acoso escolar**.
 - d) **Informar ás nais e pais ou ás titoras ou titores sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou fillas**, cumprindo as obrigas de dispoñibilidade dentro do horario establecido no centro para a atención aos mesmos.
 - e) **Informar aos responsables do centro docente e, no seu caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sigilo profesional** sobre a información e circunstancias persoais e familiares do alumnado.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes do persoal de administración e servizos** (art. 9 da Lei 4/2011):
 - **Dereitos do persoal de administración e servizos:**
 - a) A **ser respectado, recibir un trato axeitado e ser valorado** polo resto da comunidade educativa e a sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.
 - b) A **desenvolver as súas funcións nun ambiente axeitado** no que se preserve en todo caso a súa **integridade física e moral**.
 - c) A **participar**, no exercicio das súas funcións, **na mellora da convivencia** escolar.
 - d) Á **protección xurídica** axeitada ás súas funcións.
 - e) A **participar directamente no proceso educativo** cando sexa consultado pola **Administración educativa**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Dereitos e deberes do persoal de administración e servizos** (art. 9 da Lei 4/2011):
 - **Deberes do persoal de administración e servizos:**
 - **a) Respetar e colaborar**, no exercicio das súas funcións, **para facer que se respeten as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais** de todos os membros da **comunidade educativa**.
 - **b) Colaborar** activamente **na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia** e, en particular, das **situacións de acoso escolar**.
 - **c) Informar aos responsables do centro docente** e, no seu caso, á **Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sixilo profesional** sobre a información e circunstancias persoais e familiares do alumnado.
 - **d) Gardar sixilo e confidencialidade** respecto ás actuacións relacionadas co **ámbito educativo** das que tivera coñecemento.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia** (art. 124 da LOMLOE):
 - 1. Os centros elaborarán un plan de convivencia [...] que recollerá todas as actividades que se programen co fin de fomentar un bo clima de convivencia dentro do centro escolar, a concreción dos dereitos e deberes dos alumnos e alumnas e as medidas correctoras aplicables en caso do seu incumprimento con arreglo á normativa vixente, tomando en consideración a situación e condicións persoais dos alumnos e alumnas, e a realización de actuacións para a resolución pacífica de conflitos con especial atención ás actuacións de prevención da violencia de xénero, igualdade e non discriminación.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**
 - **Obxecto, fins e principios do plan de convivencia** (art. 11 do Decreto 8/2015):
 - O **plan de convivencia** é o documento no cal se **articula a convivencia** escolar, que **garante** unha educación no exercicio dos dereitos e das liberdades dentro dos principios democráticos de convivencia, así como na prevención de conflitos e na súa resolución pacífica.
 - O **proxecto educativo** de cada centro docente **incluírá un plan de convivencia** que **recolla e desenvolva os fins e principios establecidos** no **art. 3 da Lei 4/2011** e os **regulados nas leis orgánicas** sobre a materia.
 - O **plan de convivencia** será **elaborado** pola **comisión de convivencia** [...] e será aprobado polo **consello escolar** do centro.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**
 - **Fins e principios informadores das normas sobre convivencia nos centros docentes** (Art. 3. da Lei 4/2011):
 - a) A **garantía dun ambiente educativo de respecto mutuo** que faga posible o cumprimento dos fins da educación e que permita facer efectivo o dereito e o deber de **aproveitar de forma óptima os recursos** que a sociedade pon á disposición do alumnado no posto escolar.
 - b) A educación no **respecto dos dereitos e liberdades** fundamentais, na **igualdad de dereitos e oportunidades** entre homes e mulleres e na **igualdade de trato e non discriminación** das persoas.
 - c) A **prevención e tratamento** das situacións de **acoso escolar** mediante medidas eficaces.
 - d) O **recoñecemento ao profesorado**, en especial aos membros dos equipos directivos, das **facultades** precisas para **previr e corrixir as condutas contrarias á convivencia**, así como da **protección xurídica** adecuada ás súas funcións.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**
 - **Fins e principios informadores das normas sobre convivencia nos centros docentes** (Art. 3. da Lei 4/2011):
 - **e) A corresponsabilidade das nais e pais ou das tutoras ou tutores no mantemento da convivencia nos centros docentes**, como un dos principais deberes que lles corresponden en relación coa educación dos seus fillos ou fillas.
 - **f) Promover a resolución pacífica dos conflitos e fomentar valores, actitudes e prácticas** que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas.
 - **g) Avanzar no respecto entre todos os membros** da comunidade educativa e na mellora da convivencia escolar.
 - **h) A promoción da sensibilización dos distintos sectores** que interveñen na educación sobre a importancia da convivencia como parte fundamental para o desenvolvemento persoal e social do alumnado.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**
 - **Estrutura** (art. 13 do Decreto 8/2015):
 - **O plan de convivencia presentará, como mínimo, a seguinte estrutura:**
 - **a) Análise da situación**, partindo dun **diagnóstico previo** da convivencia no centro.
 - **b) Obxectivos específicos** derivados da análise previa.
 - **c) Descrición das actuacións**, das **medidas** ou dos **programas** que se van desenvolver para **favorecer a convivencia**, incluíndo medidas preventivas e de sensibilización e actuacións organizativas, curriculares e de coordinación, entre outras.
 - **d) Protocolo** para a prevención, detección e tratamento das situacións de **acoso escolar**.
 - **e) Concreción**, en cada unha das **actuacións**, das **medidas** ou dos **programas**, das **persoas** ou dos **órganos responsables**, das **persoas destinatarias** e dos **procedementos** que se van seguir para o seu **desenvolvemento e execución**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**

- **Estrutura** (art. 13 do Decreto 8/2015):

- **f) Normas de convivencia do centro**, coa **concreción dos dereitos e deberes dos diferentes membros da comunidade educativa**, así como un **protocolo** que contribúa á **detección ou ao incumprimento** destas.
 - **g) Establecemento das condutas contrarias á convivencia e das correccións** que correspondan ao seu **incumprimento** que, de ser o caso, se aplicarán.
 - **h) Normas específicas para o funcionamento da comisión de convivencia**, a súa **composición**, a **periodicidade das reunións** e o **plan de actuación** e, de ser o caso, da **aula de convivencia inclusiva** ou da **escola de nais e pais**.
 - **i) Mecanismos de coordinación e colaboración interna** no centro, coas **familias** e con **outros centros educativos ou organismos do contorno**.
 - **j) Estratexias** para realizar a **difusión** do plan de convivencia.
 - **m) Procesos de seguimento, avaliación e mellora** do plan de convivencia.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**
 - **Análise da situación, partindo dun diagnóstico previo da convivencia no centro** (art. 14 do Decreto 8/2015):
 - **a) Características do centro** e do **seu contorno** que contextualizan a intervención educativa.
 - **b) Aspectos da xestión e organización do centro** que **inflúen na convivencia**.
 - **c) Estado das relacións e da participación** na vida do centro por parte do **profesorado, do alumnado, das familias e do persoal de administración e servizos** e de **atención educativa complementaria**, así como doutras **institucións e entidades do contorno**.
 - **d) Conflictividade detectada no centro**, indicando o tipo e número de conflitos que se producen e os sectores implicados nestes.
 - **e) Actuacións desenvolvidas no ámbito da convivencia** e efectividade destas.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**

- **Obxectivos xerais** (art. 12 do Decreto 8/2015):

- **a) Facilitarlles aos órganos de goberno e ao profesorado instrumentos e recursos** en relación coa **prevención** da violencia e a **mellora** da convivencia no centro.
 - **b) Concienciar e sensibilizar a comunidade educativa** sobre a **importancia** dunha **adecuada convivencia** escolar e sobre os **procedementos para melloralala** e acadar un **ambiente educativo** que permita o **óptimo aproveitamento dos recursos** que a sociedade pon á disposición do alumnado.
 - **c) Fomentar** nos centros educativos os **valores, as actitudes e as prácticas** que permitan **mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas** e avanzar no **respecto á diversidade** e no **fomento da igualdade** entre homes e mulleres.
 - **d) Facilitar a prevención, a detección, o tratamento, o seguimento, a xestión e a resolución dos conflitos** que se poidan producir no centro e **aprender a utilizalos como fonte de experiencia e aprendizaxe.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**

- **Obxectivos xerais** (art. 12 do Decreto 8/2015):

- **e) Facilitar a prevención, detección e eliminación** de todas as manifestacións de violencia, especialmente do acoso escolar, da violencia de xénero e das actitudes e comportamentos xenófobos e racistas.
 - **f) Facilitar a conciliación ou a mediación** para a resolución pacífica dos conflitos.
 - **g) Contribuír** desde o ámbito da convivencia, á adquisición das competencias, particularmente das **competencias social e cidadá** e para a **autonomía e iniciativa persoal**.
 - **h) Fomentar e facilitar a participación, a comunicación e a cooperación das familias** no mantemento da convivencia nos centros docentes.
 - **i) Establecer, incrementar e consolidar** as relacións con entidades e institucións da contorna que contribúan á construción de **comunidades educadoras** e a unha convivencia de calidade que **potencie os dereitos e as liberdades fundamentais**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Actuacións, medidas e programas para a mellora da convivencia:**
 - **Actuacións preventivas** e para a detección da conflitividade (art. 21 do Decreto 8/2015):
 - Deberán incluírse nos plans de convivencia e serán, como mínimo, as seguintes:
 - a) **Actividades de acollida** para o alumnado e para as súas familias, que faciliten o coñecemento das normas de convivencia, tanto **xerais do centro** como **particulares da aula**, especificando os dereitos e deberes do alumnado e as correccións ou medidas reeducadoras que, de ser o caso, se apliquen.
 - b) **Actividades para a sensibilización fronte aos casos de acoso** e intimidación entre iguais, dirixidas á comunidade educativa.
 - c) **Actividades** dirixidas á **sensibilización** da comunidade educativa na **igualdade entre homes e mulleres para previr posibles situacións de violencia de xénero**.
 - d) **Actividades** dirixidas á **sensibilización** da comunidade educativa na **non discriminación por razón de raza, sexo, procedencia e condición persoal ou social**.
 - e) **Medidas de carácter organizativo** que posibiliten a **adecuada vixilancia dos espazos e dos tempos considerados de risco**, como os recreos, as entradas e saídas do centro e os cambios de clase nos corredores.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**
 - **Actuacións, medidas e programas favorecedores dunha convivencia de calidade** (art. 15 do Decreto 8/2015):
 - **1. Actuacións organizativas, curriculares e de coordinación** (organización do centro e da aula; coordinación das actuacións docentes; programación e desenvolvemento do currículo; estratexias metodolóxicas; avaliación do progreso do alumnado e da práctica docente; e as actividades complementarias e extraescolares).
 - **2. Actuacións** dirixidas a **garantir a participación da comunidade educativa**, incluída a formación.
 - **3. Actuacións** dirixidas á **prevención de condutas contrarias ás normas de convivencia**.
 - **4. Protocolo** para a prevención, a detección e o tratamento das situacións de **acoso escolar**.
 - **5. Medidas** que se poden **aplicar** no centro para **prever, detectar, mediar e resolver** os **conflitos** que poidan xurdir.
 - **6. Medidas ou programas** específicos para **promover a convivencia** no centro.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Actuacións, medidas e programas para a mellora da convivencia:**
 - **Actuacións organizativas, curriculares e de coordinación.** Debe considerarse, especialmente:
 - a **organización** do centro e da aula;
 - a **coordinación** das actuacións docentes;
 - a **programación** e desenvolvemento do currículo;
 - as **estrategias metodolóxicas**;
 - a **avaliación** do progreso do alumnado e da práctica docente;
 - Así como, as **actividades complementarias e extraescolares**.
 - **Actuacións dirixidas a garantir a participación da comunidade educativa,** **incluída a formación,** co obxectivo de mellorar a convivencia escolar e a resolución pacífica de conflitos.
 - **Actuacións dirixidas á prevención de condutas contrarias ás normas de convivencia,** incluíndo a difusión de normas e accións de sensibilización e protocolos de detección temperá.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Actuacións, medidas e programas para a mellora da convivencia:**
 - **Actuacións formativas en materia de convivencia escolar** (art. 22 do Decreto 8/2015):
 - **1. A Consellería impulsará a realización de actuacións formativas** dos distintos membros da comunidade educativa en materia de convivencia escolar, especialmente, aquelas que **favorezan a convivencia no centro, a igualdade entre mulleres e homes e a resolución pacífica de conflitos** en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
 - **2. No marco dos seus plans de convivencia, os centros establecerán as actuacións para a formación do profesorado, o alumnado, as familias e o persoal non docente** en materia de convivencia.
 - **3. Nos plans anuais de formación permanente do profesorado incluíranse accións dirixidas a mellorar a súa formación no ámbito da educación para a cultura da paz, a igualdade entre mulleres e homes, a sensibilización na non discriminación por razón de raza, sexo, procedencia e condición persoal ou social, e a resolución pacífica de conflitos** en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Actuacións, medidas e programas para a mellora da convivencia:**
 - **Mediación escolar** (art. 26 do Decreto 8/2015):
 - **1. A mediación** é unha **estratexia de intervención imparcial** para a resolución de conflitos en que unha **terceira persoa** axuda as partes implicadas a alcanzar un acordo satisfactorio.
 - **2. Os centros** poderán utilizar a **mediación como estratexia preventiva, resolutiva e reparadora** na xestión de calquera conflito entre membros da comunidade educativa.
 - **3. O plan de convivencia** incluírá as **directrices** para a **creación dos equipos de mediación**, as **características do seu funcionamento** e as **pautas de actuación** que se seguirán para **derivar un caso de conflito cara á mediación**.
 - **4. Nos supostos menos graves de situación de acoso** favorecerase a **mediación**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Actuacións, medidas e programas para a mellora da convivencia:**
 - **Escolas de nais e pais** (art. 27 do Decreto 8/2015):
 - **1. No plan de convivencia** de cada centro, **poderán crearse as escolas de nais e pais** para **propor iniciativas** tendentes a **previr e resolver conflitos de convivencia**, **mellorar a convivencia e fomentar o respecto mutuo e a tolerancia** no centro educativo.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Actuacións, medidas e programas para a mellora da convivencia:**
 - **Escolas de nais e pais** (art. 27 do Decreto 8/2015):
 - **2. As nais e pais ou titoras e titores asumirán, entre outros, os seguintes compromisos referidos á convivencia nos centros educativos:**
 - **a) Contribuír ao crecemento persoal** dos seus fillos ou das súas fillas a **través do diálogo e da educación en valores**, e **desenvolver** unhas **adequadas normas de convivencia** no contorno familiar.
 - **b) Desenvolver** a súa **potencialidade** como **educadores e educadoras** dos seus fillos ou das súas fillas.
 - **c) Recoñecer o seu papel como axentes educativos**, xunto co profesorado, actuando como portadores e portadoras de aspectos significativos **para o desenvolvemento integral dos seus fillos ou fillas**.
 - **d) Mellorar as condicións afectivas, sociais e escolares** que faciliten a aprendizaxe aos seus fillos ou ás súas fillas e un desenvolvemento harmónico da súa personalidade.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Actuacións, medidas e programas para a mellora da convivencia:**
 - **Escolas de nais e pais** (Resolución do 3 de xullo de 2018):
 - **Establece as directrices** para a **creación e funcionamento** das **ENAPAS**,
 - **Os centros educativos** **poderán crear ENAPAS**, de acordo co seu **plan de convivencia**.
 - **O seu fin prioritario** será **propoñer iniciativas** tendentes a **prever e resolver conflitos de convivencia**, **mellorar a convivencia e fomentar o respecto mutuo e a tolerancia** no centro educativo.
 - Con carácter xeral, as **ENAPAS** **estarán vinculadas a un PFPP**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **A comunidade educativa (art. 4 do Decreto 8/ 2015):**
 - **1. Todos os membros da comunidade educativa son axentes responsables** da convivencia escolar [...] e **participarán na elaboración, no desenvolvemento, no control do cumprimento e na avaliación do plan de convivencia e das normas de convivencia** do centro.
 - **2. A comunidade educativa** no seu conxunto **velará pola aplicación** daquelas **medidas** que vaian encamiñadas a **fomentar o respecto ás diferenzas**, entre elas, a **igualdade efectiva entre mulleres e homes**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **O consello escolar. Funcións** (art. 127 da LOMLOE):
 - O **consello escolar**, ademais das funcións que lle atribúe o art. 127 da Lei orgánica 2/2006 e o art. 57 da Lei orgánica 8/1985, do 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación, terá as seguintes:
 - **g) Propoñer medidas e iniciativas** que **favorezan** os estilos de vida saudables, a **convivencia no centro**, a igualdade efectiva de mulleres e homes, a non discriminación, a **prevención do acoso escolar e da violencia de xénero e a resolución pacífica de conflitos** en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
 - **h) Coñecer as condutas contrarias á convivencia e a aplicación das medidas educativas, de mediación e correctoras** velando por que se axusten á normativa vixente.
 - Cando as **medidas correctoras** adoptadas polo director ou directora correspondan a **condutas** do alumnado que **perxudiquen gravemente a convivencia** do centro, o **consello escolar**, a **instancia de pais, nais ou titores legais** ou, no seu caso, do **alumnado**, poderá **revisar a decisión adoptada e propoñer**, no seu caso, as **medidas oportunas**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **O consello escolar. Funcións (art. 5 do Decreto 8/2015):**
 - **a) Elixir as persoas representantes da comisión de convivencia.**
 - **b) Establecer directrices para a elaboración do plan de convivencia e das normas de convivencia do centro.**
 - **c) Realizar anualmente o seguimento e a avaliación do plan de convivencia e das normas de convivencia do centro.**
 - **d) Propor actuacións en relación coa convivencia para todos os sectores da comunidade educativa, especialmente as relacionadas coa resolución pacífica de conflitos.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **A comisión de convivencia** (art. 6 do Decreto 8/2015):
 - **6.1. Constituirase no seo do consello escolar.** Terá carácter consultivo e desempeñará as súas funcións por **delegación do consello escolar**.
 - **6.2. Estará composta** polas persoas **representantes** do **alumnado**, do **profesorado**, das **familias** e do **persoal de administración e servizos**.
 - Será **presidida** pola persoa **titular da dirección** do centro.
 - **O nomeamento** das persoas integrantes corresponde ao **director ou á directora** por **proposta** dos **colectivos** representados.
 - Os seus **membros poden coincidir** cos do **consello escolar**, pero **non** teñen que ser os mesmos **necesariamente**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **A comisión de convivencia. Funcións (art. 6.4 do Decreto 8/2015):**
 - **a) Elaborar o plan de convivencia e dinamizar todos os sectores da comunidade educativa**, incorporando as súas iniciativas e achegas no procedemento de elaboración, desenvolvemento e seguimento do citado plan.
 - **b) Adoptar as medidas preventivas necesarias para garantir os dereitos** de todos os membros da comunidade educativa e o **cumprimento das normas de convivencia** do centro.
 - **c) Impulsar accións dirixidas á promoción da convivencia**, especialmente o fomento de actitudes para **garantir a igualdade entre mulleres e homes**, a **igualdade de trato** de todos os membros da comunidade educativa e a **resolución pacífica de conflitos**.
 - **d) Propor ao consello escolar as medidas** que considere oportunas para **mellorar a convivencia**, así como **dar conta a este**, cando menos **dúas veces ao longo do curso**, das **actuacións** desenvolvidas e das **correccións e medidas disciplinarias impostas**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **A comisión de convivencia. Funcións** (art. 6.4 do Decreto 8/2015):
 - **e) Propor**, de ser o caso, **á persoa titular da dirección** do centro, **persoas** que poidan formar parte do **equipo de mediación**.
 - **f) Coñecer o cumprimento** efectivo **das correccións e medidas correctoras** nos termos en que fosen impostas e **informar o consello escolar** sobre o **grao de cumprimento** da normativa vixente.
 - **g) Realizar o seguimento dos compromisos de convivencia** subscritos no centro.
 - **h) Elaborar unha memoria anual** sobre a **análise da convivencia e conflitividade** no centro, na cal se reflectan as iniciativas no ámbito do centro sobre a materia. Este informe **será trasladado ao consello escolar** do centro e ao correspondente **servizo territorial de inspección educativa**.
 - **i) Aqueloutras** que lle sexan **encomendadas polo consello escolar** do centro docente ou polo órgano da **Administración educativa** con competencias na materia.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Persoa coordinadora de benestar e convivencia:**
 - **Art 124 da LOMLOE:**
 - **124.5.** As **Administracións educativas** regularán os **protocolos de actuación** fronte a **indicios de acoso escolar, ciberacoso, acoso sexual, violencia de xénero** e calquera outra manifestación de violencia, así como os **requisitos** e as **funcións** que **debe desempeñar o coordinador ou coordinadora de benestar e protección**, que debe designarse en todos os centros educativos independentemente da súa titularidade.
 - **LO 8/2021, de protección integral á infancia e á adolescencia:**
 - **Art. 35.1** **Todos os centros educativos onde cursen estudos persoas menores de idade**, independentemente da súa titularidade, **deberán ter un coordinador ou coordinadora de benestar e protección do alumnado**, que actuará **baixo a supervisión** da persoa que desempeña a **dirección ou titularidade** do centro.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Persoa coordinadora de benestar e convivencia** (art. 2 da Orde do 23 de agosto de 2023):
 - A persoa coordinadora de benestar e convivencia será designada pola dirección do centro de entre o profesorado do claustro, preferentemente con destino definitivo, por un período de dous anos, priorizando a súa formación específica, a experiencia, o interese e a dispoñibilidade horaria.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Persoa coordinadora de benestar e convivencia. Funcións** (art. 3 da Orde do 23 de agosto de 2023):
 - **a) En coordinación co equipo directivo:**
 - **Coordinar o plan de convivencia** e **colaborar** na súa **dinamización** xunto coa **comisión de convivencia** do centro.
 - **Fomentar o uso de métodos alternativos de resolución pacífica de conflitos**, para o cal **velará** pola **incorporación e tratamento no PAT de contidos relacionados** coas habilidades sociais, a intelixencia emocional, a resolución pacífica de conflitos, a mediación e as dinámicas de grupo.
 - **Identificarse** ante o **alumnado**, o **persoal do centro educativo** e, en xeral, ante a **comunidade educativa**, como **principal referente das comunicacións** relacionadas con **posibles casos de violencia** no propio centro ou na súa contorna.
 - **Informar** o persoal do centro sobre os **protocolos de prevención e protección** de calquera forma de violencia existente na súa localidade ou na súa Comunidade Autónoma.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Persoa coordinadora de benestar e convivencia. Funcións** (art. 3 da Orde do 23 de agosto de 2023):
 - **a) En coordinación co equipo directivo (cont.):**
 - **Promover**, en **situacións** que supoñan un **risco para a seguridade das persoas menores de idade**, a **comunicación inmediata** por parte do centro **ás forzas e corpos de seguridade do Estado**.
 - **Promover plans de formación** en materia de prevención, detección precoz e protección da infancia e adolescencia.
 - **Promover** no centro unha **alimentación saudable e nutritiva**.
 - **Promover**, en **situacións** que poidan implicar un **tratamento ilegal de datos persoais das persoas menores de idade**, a **comunicación inmediata** por parte do centro educativo á **Axencia Española de Protección de Datos**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Persoa coordinadora de benestar e convivencia. Funcións** (art. 3 da Orde do 23 de agosto de 2023):
 - **b) En coordinación co departamento de orientación:**
 - **Promover medidas** que garantan o **máximo benestar** da infancia e da adolescencia, da **cultura do bo trato**.
 - **Colaborar no deseño e desenvolvemento de programas** facilitadores de **detección de dificultades de convivencia e de relación**.
 - **Fomentar o respecto polo alumnado** con **discapacidade** ou calquera outra circunstancia de especial **vulnerabilidade ou diversidade**.
 - **Coordinar**, de acordo cos protocolos establecidos, os **casos que requiran intervención por parte dos servizos sociais competentes**.
 - **Promover a participación das familias**.
 - **c) En coordinación coas asociacións de nais e pais:**
 - **Promover plans de formación** en materia de prevención, detección precoz e protección da infancia e a adolescencia, dirixidos ás persoas proxenitoras e a quen exerza funcións de tutela, garda ou acollemento.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Persoa coordinadora de benestar e convivencia. Plan de traballo** (art. 4 da Orde do 23 de agosto de 2023):
 - 1. O plan de traballo incluírase dentro do plan de convivencia e incorporará, como mínimo, os **seguintes elementos**:
 - **a) Introducción**, cunha breve contextualización do plan no centro e unha xustificación deste.
 - **b) Análise do contexto.**
 - **c) Obxectivos.**
 - **d) Procedemento de seguimento, avaliación e modificación** do plan.
 - 2. O plan de traballo concretarase na PXA.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **O claustro de profesorado. Funcións (art. 129 da LOMLOE):**
 - **h) Informar as normas de organización e funcionamento** do centro.
 - **i) Coñecer a resolución de conflitos** disciplinarios e a **imposición de sancións** e **velar** por que estas se **ateñan** á normativa vixente.
 - **j) Propoñer medidas e iniciativas** que **favorezan a convivencia** no centro.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **O claustro de profesorado. Funcións** (art. 7 do Decreto 8/2015):
 - O **claustro de profesorado**, ademais das funcións que lle atribúe o artigo 129 da Lei orgánica 2/2006, terá as **seguintes funcións**:
 - **a) Realizar propostas** para a elaboración do **plan de convivencia e das normas de convivencia** do centro.
 - **b) Participar na avaliación anual da convivencia** no centro, incidindo especialmente no **desenvolvemento do plan de convivencia**.
 - **c) Propor actuacións de carácter educativo**, especialmente as **relacionadas** coa **resolución pacífica de conflitos**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **O equipo directivo. Funcións** (art. 8 do Decreto 8/2015):
 - **8.1. Ao equipo directivo** do centro correspóndenlle as seguintes **funcións**:
 - **a) Elaborar**, de ser o caso, o **plan de convivencia** do centro e as demais actuacións derivadas do **desenvolvemento, seguimento, avaliación e revisión** deste, así como as demais competencias da comisión de convivencia, mentres esta non estea constituída.
 - **b) Impulsar as actividades previstas no plan de convivencia**, así como **velar** pola realización destas e polo **cumprimento das normas de convivencia**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **O equipo directivo. Funcións:**
 - **Art. 8.2. do Decreto 8/2015:** A dirección, ademais das funcións que lle atribúe o artigo 132 da Lei orgánica 2/2006, terá as **seguintes funcións** en materia de convivencia:
 - **a) Garantir as condicións** para que exista no centro un **adecuado clima escolar** que **favoreza a aprendizaxe** e a **participación** do alumnado.
 - **b) Garantir** o exercicio da **mediación**, a **imposición de medidas correctoras** e o **desenvolvemento** dos procesos e procedementos que se establecen neste decreto.
 - **c) Velar polo cumprimento das medidas correctoras** por parte do alumnado.
 - De conformidade co **artigo 132.f) da LOMLOE correspóndelle á dirección** **Favorecer a convivencia** no centro, **garantir a mediación na resolución dos conflitos** e **impoñer as medidas correctoras** que correspondan aos alumnos e alumnas, en cumprimento da normativa vixente, sen prexuízo das competencias atribuídas ao consello escolar no artigo 127 desta Lei. A tal fin, **promoverase a axilización** dos procedementos para a resolución dos conflitos nos centros.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **O equipo directivo. Funcións** (art. 8 do Decreto 8/2015):
 - **8.4. Á xefatura de estudos** correspóndenlle as seguintes funcións:
 - **a) Coordinar e dirixir** as actuacións establecidas no **plan de convivencia** do centro e nas **normas de convivencia** do centro.
 - **b) Velar** polo **desenvolvemento coordinado e coherente** das actuacións establecidas no **plan de convivencia** e das actuacións relativas á **mellora da convivencia** reflectidas nos respectivos **plans de acción tutorial e de atención á diversidade** do centro.
 - **c) Promover** o exercicio da **mediación** que se leve a cabo no centro.
 - **d) Organizar** a **atención educativa** do **alumnado** a quen se lle **suspendese o dereito de asistencia á clase**, no marco do disposto nas **normas de organización e funcionamento** do centro.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Órganos de coordinación docente. Funcións (art. 9 do Decreto 8/2015):**
 - **9.1. Os órganos de coordinación docente, no seu ámbito competencial, serán responsables de incorporar nas súas actuacións as medidas e os acordos adoptados, de conformidade co que estableza o plan de convivencia e as normas de convivencia do centro.**
 - **9.2. As medidas e os acordos serán recollidos pola comisión de coordinación pedagóxica e polo resto dos órganos de coordinación docente para incluílos nos documentos institucionais do centro, concretamente nas concrecións curriculares de etapa, para asegurar a coherencia destes co proxecto educativo do centro e a programación xeral anual.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Axentes responsables da convivencia escolar:**
 - **Papel do departamento de orientación:**
 - **Medidas complementarias para a mellora da convivencia** (art. 24 do Decreto 8/2015):
 - **1. O DO elaborará e desenvolverá un programa que contribúa á adquisición de habilidades e competencias sociais por parte do alumnado como **complemento das medidas correctoras** das condutas contrarias á convivencia, dirixido ao alumnado que incorra reiteradamente en condutas disruptivas.**
 - **Elaborarase e desenvolverase un programa que contribúa á adquisición de habilidades e competencias sociais específico para aquel alumnado que, como consecuencia da imposición das medidas correctoras, estea **temporalmente privado** do seu **dereito de asistencia** ao centro.**
 - **2. Poderán desenvolverse, ademais, programas que supoñan a incorporación de aspectos relacionados co autoconcepto e a autoestima, a xestión pacífica de conflitos, a dinámica de grupos, traballo cooperativo, educación afectivo-sexual e a igualdade entre homes e mulleres.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Tratamento da convivencia nas concrecións curriculares e nas programacións didácticas:**
 - **Art. 14.2. do Decreto 156/2022:**
 - Os **centros docentes**, no uso da súa autonomía, **desenvolverán e completarán**, de ser o caso, o **currículo da ESO** e **fixarán a súa concreción**, e **incorporarana ao seu proxecto educativo e funcional**.
 - O **proceso de ensino e aprendizaxe competencial** debe abordarse desde todas as materias e por parte das diversas instancias que conforman a comunidade educativa, tanto nos ámbitos formais como nos non formais e informais;
 - A convivencia positiva a través das áreas ou materias.
 - A convivencia positiva como elemento transversal do currículo (art. 18.3 e 4 do Decreto 156/2022).
 - Competencias clave máis directamente relacionadas coa convivencia:
 - Competencia persoal, social e de aprender a aprender (CPSAA).
 - Competencia cidadá (CC).

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Plan de convivencia:**
 - **Procesos de seguimento, avaliación e mellora** (art. 16 do Decreto 8/2015):
 - 1. Cada **centro educativo** establecerá os **mecanismos e indicadores** para o **seguimento e a avaliación** do plan de convivencia.
 - 2. O **equipo directivo** garantirá a **participación na avaliación** do plan de convivencia de **todos os sectores** da súa **comunidade educativa**.
 - 3. A **comisión de convivencia** elaborará, ao **rematar cada curso escolar**, a correspondente **memoria do plan de convivencia**.
 - O **consello escolar**, en pleno, por proposta da comisión de convivencia, **aprobará a memoria do plan de convivencia**. Esta memoria **formará parte** da **memoria anual do centro**.
 - 4. Aos servizos de **inspección educativa** correspóndelles **supervisar** a elaboración, o desenvolvemento e a avaliación do **plan de convivencia do centro**, así como **prestar o asesoramento** necesario para tales fins.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Normas de organización, funcionamento e de convivencia (LOMLOE):**
 - **Art. 120.4:** Os centros, no exercicio da súa autonomía, poden adoptar experimentacións, innovacións pedagógicas, programas educativos, plans de traballo, **formas de organización, normas de convivencia [...] nos termos que establezan as Administracións educativas** e dentro das posibilidades que permita a normativa aplicable.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Normas de convivencia (art. 124 da LOMLOE):**
 - **24.2.** As **normas de convivencia e conduta** dos centros serán de obrigado cumprimento, e deberán concretar os **deberes dos alumnos e alumnas** e as **medidas correctoras** aplicables en caso de incumprimento, tomando en consideración a súa situación e condicións persoais.
 - **24.3.** Os membros do equipo directivo e os profesores e profesoras serán considerados autoridade pública.
 - **24.4.** As **Administracións educativas** facilitarán que os **centros**, no marco da súa autonomía, **poidan elaborar** as súas propias **normas de organización e funcionamento**.
 - **24.5.** As **Administracións educativas** regularán os protocolos de actuación fronte a indicios de **acoso escolar, ciberacoso, acoso sexual, violencia de xénero** e calquera outra manifestación de violencia, así como os requisitos e as funcións que **debe desempeñar o coordinador ou coordinadora de benestar e protección**, que debe designarse en todos os centros educativos independentemente da súa titularidade.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Normas de organización e funcionamento** (art. 18 do Decreto 8/2015):
 - 1. As normas de organización e funcionamento de cada centro docente incluirán as normas de convivencia que **garantan o cumprimento do plan de convivencia**.
 - 2. Recollerán, ademais, a **organización dos espazos e dos tempos**, así como a **distribución dos recursos** para **favorecer unha convivencia positiva** no centro.
 - 3. Establecerán os **procedementos de comunicación ás familias** das **faltas de asistencia do alumnado** ás clases e as correspondentes **autorizacións ou xustificacións** para os casos de **ausencia** cando estes ou estas sexan **menores de idade** non emancipados/as.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Normas de convivencia** (art. 19 do Decreto 8/2015):
 - **1. As normas de convivencia** terán como **obxectivo fundamental desenvolver** unhas **relacións positivas** entre os diferentes membros da comunidade educativa para **lograr un clima escolar axeitado** que facilite o **logro dos obxectivos educativos e o éxito escolar**.
 - **2. Concretarán os dereitos e deberes** do alumnado, **establecerán as condutas contrarias** á convivencia e as **correccións que lle correspondan** polo seu incumprimento.
 - **3. Poderán incluír previsións sobre a vestimenta do alumnado no centro docente** ou a maneira de presentarse neste, orientadas a garantir que non atenten contra a súa dignidade, non supoñan unha discriminación por razón de sexo ou un risco para a súa saúde ou integridade persoal, e a dos demais membros da comunidade educativa, ou non impidan ou dificulten a normal participación do alumnado nas actividades educativas.
 - **4. Prohíbese o uso de teléfonos móbiles e outros dispositivos electrónicos** como mecanismo de comunicación durante os **períodos lectivos**. **Excepcionalmente**, os centros poderán establecer normas para a correcta **utilización como ferramenta pedagóxica**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Normas de convivencia:**
 - **Protocolo para o uso dos teléfonos móbiles** (Orde do 4 de xaneiro de 2024):
 - 1. Nos **centros docentes** de niveis non universitarios **sostidos con fondos públicos** que ofrezan algunha das ensinanzas reguladas na lei orgánica educativa en vigor, a **prohibición de uso de teléfonos móbiles e outros dispositivos electrónicos** como mecanismo de comunicación establecida durante os **períodos lectivos debe estenderse** tamén, con carácter xeral, **á totalidade da xornada escolar, incorporando os períodos non lectivos**. En consecuencia, non se permitirá durante a xornada escolar o emprego libre destes dispositivos.
 - 2. **Considéranse** aos efectos deste protocolo como **períodos non lectivos**: as entradas e saídas, o tempo de recreo, de comedor escolar e os períodos dedicados ao desenvolvemento de actividades complementarias e extraescolares.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Normas de convivencia:**
 - **Protocolo para o uso dos teléfonos móbiles (Orde do 4 de xaneiro de 2024):**
 - **3. Os centros poderán establecer excepcionalmente** normas para a correcta **utilización** dos dispositivos indicados como **ferramenta pedagóxica, supervisada polo profesorado.**
 - **4. Exceptuarase** desta restrición **o emprego** proporcionado e razoable dos dispositivos **por cuestións de oportunidade ou necesidade, médicas ou doutra índole, sempre e cando o motivo estea xustificado** da maneira que se considere en cada caso atendidas as circunstancias, e así sexa autorizado pola dirección do centro, ou, de non ser isto posible, polo profesorado.
 - **5. Este protocolo ten un carácter básico** e deberá **ser contextualizado** á realidade do centro e **incluído nas súas normas de convivencia.** Os **centros educativos** que impartan ensinanzas de formación profesional de grao superior, de réxime especial ou de adultos, en base á súa autonomía organizativa e ás súas características, **poderán adaptar** este protocolo respecto destas ensinanzas no relativo ás **limitacións establecidas para os períodos non lectivos.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Normas de organización, funcionamento e convivencia** (art. 20 do Decreto 8/2015):
 - **Aplicación, difusión e seguimento:**
 - 1. As **normas de convivencia** do centro, logo da súa aprobación, **serán de obrigado cumprimento** para toda a comunidade educativa e **estarán recollidas** no **plan de convivencia do centro**.
 - 2. O **equipo directivo** do centro, o **claustro** e o **consello escolar**, a través da **comisión de convivencia**, **velarán polo cumprimento** das **normas** establecidas.
 - 3. **Correspóndelle** ao **equipo directivo** levar a cabo as **actuacións** necesarias para a **difusión** das **normas de organización e funcionamento** e das **normas de convivencia** entre a comunidade educativa.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condutas contrarias ás normas de convivencia:**
 - **Principios xerais** (art. 32 do Decreto 8/2015):
 - 1. Os **centros docentes** porán **especial énfase na prevención** das **condutas contrarias á convivencia** mediante o desenvolvemento das **actuacións e medidas incluídas no seu plan de convivencia e no seu protocolo** para a prevención, detección e tratamento das situacións **de acoso escolar**.
 - 2. Os **procesos de corrección das condutas** do alumnado contrarias á convivencia escolar **forman parte do seu proceso educativo**, polo que as **correccións** que se apliquen polo **incumprimento das normas de convivencia** deben reunir os **seguintes requisitos**:
 - a) **Ter carácter educativo e recuperador.**
 - b) **Garantir o respecto dos dereitos** de todo o alumnado e **procurar a mellora da convivencia** no centro docente.
 - c) **Contribuír a que a alumna ou o alumno** corrixa/o **asuma o cumprimento dos seus deberes e mellore as súas relacións** con todos os **membros da comunidade escolar** e se **integre** no centro educativo.
 - d) **Ser proporcionais á gravidade da conduta** corrixa.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condutas contrarias ás normas de convivencia:**
 - **Principios xerais** (art. 32 do Decreto 8/2015):
 - **3. O diálogo e a conciliación** serán as **estrategias habituais e preferentes** para a **resolución de conflitos** no ámbito escolar.
 - **4. Nos casos** en que fose **necesario**, **realizarase** a oportuna **asistencia e orientación psicopedagóxica** ás vítimas e ás **persoas agresoras**.
 - **5. Garantiráselle** ao **alumnado vítima** de situacións de **acoso escolar** a **protección da súa integridade e dignidade persoais** e do seu dereito á educación, e **deberá primar sempre o interese da vítima** sobre calquera outra consideración no tratamento destas situacións.
 - **6. O incumprimento das normas de convivencia será valorado** antes da imposición da corrección **tendo presente a idade e as circunstancias persoais, familiares ou sociais do alumnado corrixido**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condutas contrarias ás normas de convivencia.**
 - **Principios xerais** (art. 32 do Decreto 8/2015):
 - **7. Ningunha alumna ou alumno poderá ser privada/o do exercicio do seu dereito á educación nin, para o caso da educación obrigatoria, do seu dereito á escolaridade.**
 - **8. Non poderán imporse correccións contrarias á integridade física e á dignidade persoal do alumnado.**
 - **9. Para o caso de alumnado menor de idade non emancipado, as persoas proxenitoras ou representantes legais deste deberán ter puntual información sobre as correccións de condutas que lles afecten, nos termos previstos neste decreto e nas NOF do centro.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Clases de condutas contrarias á convivencia (art. 14 da Lei 4/2011):**
 - Clasifícanse en condutas gravemente perxudiciais para a convivencia e condutas leves contrarias á convivencia.
 - Cando calquera membro da comunidade educativa **entendese** que os **feitos** poden ser **constitutivos de delito ou falta**, **deberá comunicallo á dirección** do centro educativo para a súa **remisión á Administración educativa** e ao **Ministerio Fiscal**, sen prexuízo de tomar as **medidas cautelares oportunas**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Gradación das medidas correctoras (art. 34 do Decreto 8/2015):**
 - **Para a gradación das medidas correctoras previstas tomaranse en consideración especialmente os seguintes criterios:**
 - **a) O recoñecemento espontáneo do carácter incorrecto da conduta e, de ser o caso, o cumprimento, igualmente espontáneo, da obriga de reparar os danos producidos.**
 - **b) A existencia de intencionalidade ou reiteración nas condutas.**
 - **c) A difusión por calquera medio, incluídos os electrónicos, telemáticos ou tecnolóxicos, da conduta, as súas imaxes ou a ofensa.**
 - **d) A natureza dos prexuizos causados.**
 - **e) O carácter especialmente vulnerable da vítima da conduta, de tratarse dunha alumna ou dun alumno, en razón da súa idade, da recente incorporación ao centro ou calquera outra circunstancia que se considere propiciadora desta vulnerabilidade.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Responsabilidade e reparación de danos (art. 13 da Lei 4/2011):**
 - O **alumnado** **está obrigado a reparar os danos que causase**, individual ou colectivamente, de forma intencionada ou por negligencia, **ás instalacións e materiais dos centros docentes**, incluídos os equipos informáticos e o software, e **aos bens doutros membros da comunidade educativa, ou a facerse cargo do custo económico da súa reparación.**
 - Así mesmo, **está obrigado a restituir o substraído ou**, se non fose posible, **a indemnizar o seu valor.** As nais e pais ou titoras ou titores serán **responsables civís.**
 - Cando se incorrese en **condutas tipificadas como agresión física ou moral**, haberá de **repararse o dano moral** causado mediante a presentación de excusas e o **recoñecemento da responsabilidade dos actos**, ben en público ou en privado.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Ámbito de corrección (art. 36 do Decreto 8/2015):**
 - **1. Deben corrixirse as condutas** do alumnado contrarias á convivencia escolar **que se produzan en calquera tipo de actividade** que se desenvolva **dentro do recinto escolar** ou **durante a realización de actividades complementarias e extraescolares** que se desenvolvan **fóra do citado recinto**, así como durante a **prestación dos servizos de comedor e transporte escolar**.
 - **2. Así mesmo, poderán corrixirse as condutas do alumnado producidas fóra do recinto escolar** que estean **directamente relacionadas** coa vida escolar e **afecten a outros membros da comunidade educativa**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condición de autoridade pública do profesorado** (art. 11 da Lei 4/2011):
 - No exercicio das **funcións directivas e organizativas, docentes e de corrección disciplinaria**, o **profesorado** ostenta a **condición de autoridade pública** e desfruta da protección recoñecida a tal condición polo ordenamento xurídico.
 - No exercicio das **funcións de corrección disciplinaria**, os **feitos constatados** polo profesorado teñen **presunción de veracidade**.
 - O **profesorado está facultado** para **requirir ao alumnado**, dentro do recinto escolar e durante a realización de actividades complementarias e extraescolares, a **entrega de calquera obxecto, substancia ou produto que porte** e que estea **expresamente prohibido polas normas do centro**, **resulte perigoso** para a súa saúde ou integridade persoal ou a dos demais membros da comunidade educativa ou **poida perturbar o normal desenvolvemento das actividades** docentes, complementarias ou extraescolares.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condutas gravemente perxudiciais para a convivencia** (art. 15 da Lei 4/2011):
 - **Considéranse condutas gravemente perxudiciais para a convivencia nos centros docentes:**
 - a) As **agresións físicas ou psíquicas**, as **inxurias** e as **ofensas graves**, as **ameazas** e as **coaccións**.
 - b) Os **actos de discriminación grave** contra membros da comunidade educativa **por razón de nacemento, raza, sexo, orientación sexual, capacidade económica, nivel social, conviccións políticas, morais ou relixiosas, discapacidades** ...
 - c) Os **actos** individuais ou colectivos de **desafío á autoridade** do profesorado e ao persoal de administración e de servizos **que constitúan unha indisciplina grave**.
 - d) A **gravación, manipulación e difusión** por calquera medio de **imaxes ou informacións que atenten contra** o dereito ao honor, a dignidade da persoa, a intimidade persoal e familiar e a propia imaxe dos demais membros da comunidade educativa.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condutas gravemente perxudiciais para a convivencia** (art. 15 da Lei 4/2011):
 - **Considéranse condutas gravemente perxudiciais para a convivencia nos centros docentes:**
 - **e) As actuacións** que constitúan **acoso escolar**.
 - **f) A suplantación de personalidade** en actos da vida docente e a **falsificación, alteración ou substracción** de documentos académicos.
 - **g) Os danos graves** causados de **forma intencionada** ou por **neglixencia grave ás instalacións e materiais** dos centros docentes, incluídos os equipos informáticos e o software, así como a súa **substracción**.
 - **h) O actos inxustificadas** que **perturben gravemente** o normal desenvolvemento das **actividades do centro**, incluídas as de carácter complementario e extraescolar.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condutas gravemente perxudiciais para a convivencia** (engadidas no art. 38 do Decreto 8/2015):
 - **Considéranse condutas gravemente perxudiciais para a convivencia nos centros docentes:**
 - i) As **actuacións gravemente prexudiciais para a saúde e integridade persoal** dos membros da comunidade educativa do centro ou **a incitación a elas**.
 - j) **Portar calquera obxecto, substancia ou produto gravemente perigoso** para a saúde ou integridade persoal de calquera membro da comunidade educativa.
 - k) A **reiteración, nun mesmo curso escolar**, de condutas leves contrarias á convivencia.
 - l) O **incumprimento das sancións impostas**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Medidas correctoras das condutas gravemente perxudiais para a convivencia** (art. 21 da Lei 4/2011):
 - a) **Realización, dentro ou fóra do horario lectivo, de tarefas que contribúan á mellora e desenvolvemento** das actividades do centro.
 - b) **Suspensión do dereito a participar nas actividades extraescolares ou complementarias** por un **periodo de entre dúas semanas e un mes**.
 - c) **Cambio de grupo**.
 - d) **Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases** por un **periodo de entre catro días lectivos e dúas semanas**.
 - e) **Suspensión temporal do dereito de asistencia ao centro** por un **periodo de entre catro días lectivos e un mes**.
 - f) **Cambio de centro**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **A proposta de cambio de centro** (art. 40 do Decreto 8/2015):
 - 1. A medida correctora de **cambio de centro** terá **carácter excepcional**.
 - 2. **Non poderá proporse** ao **alumnado** que curse a **ensinanza obrigatoria** cando na **localidade** onde se sitúa o seu **centro** ou na súa **localidade de residencia** non exista outro **centro docente** que imparta as ensinanzas que curse.
 - 3. A **proposta** poderá supor o **cambio de réxime, de modalidade ou de materia**.
 - 4. Cando a **persoa instrutora** **propoña** á **persoa responsable da dirección** do centro a **imposición a unha alumna ou a un alumno** da medida correctora de **cambio de centro**, a **dirección** **deberá comprobar que se cumpren os requisitos** establecidos e, logo da comprobación de tales circunstancias, **comunicará** inmediatamente a **proposta á xefatura territorial** correspondente, **con achega do expediente** do dito procedemento corrector.
 - 5. A **xefa ou o xefe territorial** correspondente, logo de **analizar** o caso e tendo en conta o **informe da inspección educativa**, **autorizará**, de ser o caso, mediante resolución, a **aplicación da medida correctora de cambio de centro**.
 - No caso de **non ser autorizada a proposta**, a **dirección do centro** **deberá modificala** e aplicar outras medidas correctoras.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Aplicación das medidas correctoras** (art. 41 do Decreto 8/2015):
 - 1. A **dirección** do centro, a **proposta da persoa que instrúa** o procedemento corrector, **imporá as correccións**.
 - 2. Unha **alumna ou un alumno poderá ser readmitido** nas clases ou no centro **antes de cumprir todo o tempo de suspensión** se a **dirección considera** que se produciu un **cambio positivo na súa actitude e na súa conduta**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Condutas leves contrarias á convivencia** (art. 16 da Lei 4/2011):
 - **Considéranse condutas leves contrarias á convivencia:**
 - **a)** As condutas tipificadas como agresión, inxuria ou ofensa na alínea a), os actos de discriminación da alínea b), os actos de indisciplina da alínea c), os danos da alínea g), os actos inxustificadas da alínea h) e as actuaciónes perjudiciais da alínea i) que no acaden a gravidade requirida.
 - **b)** Portar calquera obxecto, substancia ou produto expresamente prohibido polas normas do centro, cando non constitúa conduta gravemente perxudicial para a convivencia.
 - **c)** A inasistencia inxustificada a clase e as faltas reiteradas de puntualidade.
 - **d)** A reiterada asistencia ao centro sen o material e equipamento preciso para participar activamente no desenvolvemento das clases.
 - **e)** As demais condutas que se tipifiquen como tales nas normas de convivencia de cada centro docente.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Medidas correctoras das condutas leves contrarias á convivencia (art. 22 da Lei 4/2011):**
 - a) **Amoestación** privada ou por escrito.
 - b) **Comparecencia** inmediata ante a xefatura de estudos.
 - c) **Realización de traballos específicos en horario lectivo.**
 - d) **Realización, en horario non lectivo, de tarefas que contribúan á mellora e desenvolvemento das actividades do centro.**
 - e) **Suspensión do dereito a participar nas actividades extraescolares ou complementarias** do centro por un periodo de **ata dúas semanas.**
 - f) **Cambio de grupo** por un **periodo** de **ata unha semana.**
 - g) **Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases** por un **periodo** de **ata tres días lectivos.**
 - h) **Suspensión temporal do dereito de asistencia ao centro** por un periodo de **ata tres días lectivos.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Responsables da aplicación das medidas correctoras (art. 44 do Decreto 8/2015):**
 - **1. A imposición das medidas correctoras de condutas leves contrarias á convivencia levaraa a cabo:**
 - **a) O profesorado da alumna ou alumno**, oído este e dando conta á persoa que ocupe a xefatura de estudos ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados, no caso das medidas previstas nas alíneas **a)**, **b)** e **c)** do artigo 43 deste decreto.
 - **b) A titora ou titor da alumna ou alumno**, oído este e dando conta á persoa que ocupe a xefatura de estudos ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados, no caso das medidas previstas nas alíneas **a)**, **b)**, **c)** e **d)** do artigo 43 deste decreto.
 - **c) A persoa que ocupe a xefatura de estudos** ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados, ou a persoa titular da dirección do centro, oídos a alumna ou alumno, e a súa profesora ou profesor ou titora ou titor, no caso das medidas previstas nas alíneas **a)**, **c)**, **d)**, **e)** e **f)** do artigo 43 deste decreto.
 - **d) A persoa titular da dirección do centro**, oídos a alumna ou alumno e a súa profesora ou profesor ou titora ou titor, no caso das medidas previstas nas alíneas **g)** e **h)** do artigo 43 deste decreto.
 - A imposición destas medidas comunicarase á nai ou ao pai ou á titora ou titor legal da alumna ou alumno antes de que estas se fagan efectivas, así como á comisión de convivencia do centro.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Solicitud de revisión e execución de medidas contrarias ás normas de convivencia** (art. 45 do Decreto 8/2015):
 - **1. As alumnas ou os alumnos** ás/aos cales se lles apliquen as medidas correctoras dunha **conduta contraria** ás normas de convivencia recollidas nas **alíneas g) e h)** do artigo 43 deste decreto ou, de ser o caso, se fosen menores non emancipadas ou emancipados, **as persoas proxenitoras ou representantes legais** destas/es **poderán mostrar** o seu **desacordo** coa súa aplicación, no prazo de **dous días lectivos**, mediante **escrito dirixido á dirección do centro** que, logo de analizar e valorar as alegacións presentadas, **ratificará ou rectificará** a medida correctora.
 - **2. A resolución** que impoña algunha das medidas correctoras a que se refire o número 1 deste artigo, así como as restantes recollidas no artigo 43 deste decreto, **pon fin á vía administrativa e será inmediatamente executiva**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Prescripción das condutas contrarias á convivencia (art. 17 da Lei 4/2011):**
 - 1. As **condutas gravemente perxudiciais** para a convivencia nos centros docentes **prescriben aos catro meses** da súa comisión e as **condutas leves contrarias á convivencia, ao mes**.
 - 2. O **prazo de prescripción comezará** a contarse desde o **día en que a conduta se levou a cabo**, salvo cando se tratase dunha conduta continuada, en cuxo caso o prazo de prescripción non empezará a computarse mentres a mesma non cesase.
 - 3. En caso das **condutas gravemente perxudiciais** para a convivencia, **interromperá a prescripción a iniciación**, con coñecemento do interesado ou interesada, **do procedemento** para a corrección da conducta.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Principios xerais das medidas correctoras** (art. 18 da Lei 4/2011):
 - 1. As **correccións** que se apliquen polo incumprimento das normas de convivencia **terán un carácter educativo e recuperador**, garantirán o respecto dos dereitos do resto do alumnado e procurarán a mellora da convivencia no centro docente.
 - 2. Na **corrección das condutas contrarias á convivencia** aplicaranse os seguintes principios:
 - a) **Ningún alumno ou alumna** poderá ser privado do exercicio do **dereito á educación**, nin, en caso da educación obrigatoria, do seu dereito á escolaridade.
 - b) **Non poderán impoñerse correccións contrarias á integridade física e dignidade personal do alumnado.**
 - c) A **imposición das correccións respectará a proporcionalidade** coa conduta do alumnado e haberá de contribuír á mellora do seu proceso educativo.
 - d) **Terase en conta a idade do alumnado e demais circunstancias persoais, familiares e sociais.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Procedementos de corrección das condutas gravemente perxudiciais para a convivencia do centro** (art. 46 do Decreto 8/2015):
 - **1. Require a instrución dun procedemento corrector** e poderá realizarse mediante **dous procedementos** diferentes: conciliado ou común.
 - **2. Utilizarase un ou outro procedemento dependendo** das características **concretas da conduta** que se vaia corrixir, das circunstancias en que se produza e da idade, as circunstancias persoais, familiares ou sociais do alumnado e os seus antecedentes en relación coa convivencia escolar.
 - **3. Correspóndelle á dirección do centro decidir a instrución e o procedemento** que se vai seguir en cada caso, logo da recollida da necesaria información.
 - **4. A dirección do centro informará o profesorado tutor/a** da alumna ou alumno corrixida/o e **ao consello escolar** das condutas gravemente perxudiciais para a convivencia que fosen corrixidas.
 - **5. No centro docente quedará constancia da corrección das condutas gravemente perxudiciais** para a convivencia coa finalidade de apreciar a reincidencia de condutas, de ser o caso.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Determinación do procedemento de corrección** (art. 47 do Decreto 8/2015):
 - **1. A dirección do centro poderá acordar a apertura dun período de información previa**, co fin de coñecer con máis exactitude as circunstancias concretas en que se produciu a conduta que se vai corrixir e a **oportunidade** ou non de **aplicar o procedemento conciliado**.
 - Esta **información previa** deberá estar realizada no **prazo máximo de dous días lectivos** desde que se tivo coñecemento dos feitos.
 - **2. A dirección do centro, asesorada**, de ser o caso, pola **persoa que exerza a xefatura do departamento de orientación** e polo **profesorado titor/a** da alumna ou do alumno a que se vai corrixir, **analizará e valorará a conduta** producida tendo en conta como se produciu, a idade e as circunstancias persoais, familiares ou sociais da/o alumna/o e os seus antecedentes en relación coa convivencia escolar.
 - **3. Ao iniciarse o procedemento** ou en **calquera momento** da súa instrución, a **dirección**, á vista das repercusións que a conduta da alumna ou do alumno puidese ter na convivencia escolar, **poderá adoptar as medidas correctoras provisionais que considere convenientes**.
 - As **medidas provisionais** poderán consistir no cambio temporal de grupo ou na suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases, actividades ou ao centro por un período que non será superior a tres días lectivos.
 - **4. Á vista das conclusións** obtidas na valoración, a **dirección do centro determinará o procedemento de corrección máis adecuado** para cada caso.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Inicio do procedemento de corrección** (art. 48 do Decreto 8/2015):
 - **1.** No **prazo de tres días lectivos**, contados desde que se tivo coñecemento da conduta merecedora de corrección, a **dirección** do centro **notificaralle** esta **por escrito** á alumna ou ao alumno ou, de ser menor non emancipada/o, ás persoas proxenitoras ou representantes legais desta/e.
 - **2.** Nos **casos** en que se lles **ofrecese á alumna ou ao alumno** ou ás persoas proxenitoras ou representantes legais desta/e a posibilidade de corrección da conduta mediante o **procedemento conciliado**, estes **comunicarán por escrito á dirección do centro a aceptación ou non** deste procedemento no prazo **dun día lectivo** seguinte á recepción da notificación. De non comunicárselle nada á dirección do centro nese prazo, aplicaráselle o procedemento común.
 - **3.** **Independentemente** do procedemento de corrección que se vaia utilizar, a **dirección** do centro educativo **designará unha persoa docente** para que actúe como **instrutora ou instrutor do procedemento corrector**.
 - **4.** A **dirección** do centro educativo deberá encomendar a **instrución dos procedementos correctores** ao **profesorado que teña un bo coñecemento do centro e da súa comunidade educativa** e, a ser posible, que teña experiencia ou formación en convivencia escolar, mediación e resolución de conflitos no ámbito escolar. En todo caso, corresponderá aos centros educativos concretar nas normas de organización e funcionamento do centro os criterios polos que se realizará a dita designación.
 - **procedemento_corrector_mapa14_04_16.pdf**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Procedemento de corrección** (art. 48 do Decreto 8/2015):
 - **5. A persoa instrutora terá as seguintes funcións:**
 - **a) Practicar** cantas **dilixencias** considere pertinentes para a comprobación da conduta do alumnado e para determinar a súa gravidade e o seu grao de responsabilidade.
 - **b) Custodiar os documentos** e efectos postos á súa disposición durante a instrución.
 - **c) Propor á dirección** do centro a adopción das **medidas provisionais** que considere pertinentes, as **medidas correctoras** que se vaian aplicar e, se proceden, as **medidas educativas reparadoras** referidas no artigo 35 deste decreto.
 - **d) Propor á dirección** do centro o **arquivamento** das actuacións se logo das indagacións realizadas **considera que non procede corrixir a conduta**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Procedemento conciliado de resolución de conflitos** (art. 20 da Lei 4/2011):
 - 1. A **participación** do alumnado ou dos seus representantes legais terá **carácter voluntario** e esixirá o **compromiso** do cumprimento das accións reparadoras.
 - 2. A **opción pola conciliación suspende o inicio do procedemento disciplinario**, que se **reanudará** en caso de que a conciliación fose **infructuosa**.
 - 3. No **procedemento**, formalizado por escrito, incluírase a **intervención** dunha **persoa instrutora** e dunha **persona mediadora**.
 - 4. O **procedemento formalizado** será o que se determine polo centro, coa aprobación do consello escolar, e que **figurará nas NOFC**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Procedemento conciliado de resolución de conflitos** (art. 49 do Decreto 8/2015):
 - **3. O procedemento conciliado non procederá nos seguintes casos:**
 - **a) Cando se aprecie que a conduta presenta unha especial e notoria gravidade.**
 - **b) Cando a persoa agraviada** ou, para o caso de alumnado menor de idade non emancipado/a, as **persoas proxenitoras ou representantes legais** deste **non comuniquen** a súa disposición a acollerse ao procedemento conciliado.
 - **c) Cando a alumna autora ou o alumno autor da conduta** ou, de ser menor de idade non emancipada/o, as **persoas proxenitoras** ou representantes legais desta/e **non comuniquen** a súa disposición para **acollerse ao procedemento** conciliado.
 - **d) Cando xa se fixese uso deste procedemento** de corrección **durante o mesmo curso escolar**, coa mesma alumna ou co mesmo alumno, **para corrixir unha conduta semellante.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Procedemento conciliado de resolución de conflitos** (art. 51 do Decreto 8/2015):
 - **Intervención dunha persoa mediadora no procedemento conciliado:**
 - 1. No **procedemento conciliado** actuará unha persoa mediadora na forma en que se estableza nas NOF do centro.
 - 2. A **persoa mediadora non substituirá á instructora** do procedemento, senón que **colaborará** con ella para lograr o achegamento entre as persoas afectadas.
 - 3. As **funcións** que poderá desempeñar a **persoa mediadora** serán as seguintes:
 - a) **Contribuír ao proceso de conciliación.**
 - b) **Axudar** a que cada unha das **persoas afectadas** comprenda cales son os intereses, necesidades e aspiracións das outras partes, para chegar ao entendemento.
 - c) **Apoiar o adecuado cumprimento do acordado no procedemento conciliado.**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Procedemento común** (art. 52 do Decreto 8/2015):
 - **1. Utilizarase** cando a alumna ou o alumno ou, no seu caso, as persoas proxenitoras ou representantes legais opten por el ou cando non sexa posible desenvolver o procedemento conciliado.
 - **2. Require** da instrucción dun procedemento corrector.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Desenvolvemento do procedemento común** (art. 53 do Decreto 8/2015):
 - **1. A persoa responsable** da tramitación será unha **persoa docente** do centro designada como **persoa instrutora**.
 - **2. A persoa instrutora deberá precisar** no expediente o **tipo de conduta** da alumna ou do alumno, así como a **corrección que corresponde** en función dos feitos probados, das circunstancias concorrentes e do seu grao de responsabilidade.
 - A **persoa instrutora disporá de cinco días lectivos** para a instrución do procedemento corrector, **contados a partir da súa designación**.
 - **3. Finalizada a instrución do procedemento**, a **persoa instrutora formulará a proposta de resolución** e dará **audiencia á alumna ou ao alumno** e, se fose menor de idade non emancipada/o, **ás persoas proxenitoras ou representantes legais** desta/e, **convocándoos** a unha **comparecencia** que terá lugar no **prazo máximo de tres días lectivos contados** a partir da recepción da citación. Na referida **comparecencia poderán acceder a todo o actuado e do resultado expedirase acta**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Resolución do procedemento, reclamación e execución de medidas** (art. 54 do Decreto 8/2015):
 - **1. Á vista da proposta da persoa instrutora, a dirección do centro ditará a resolución escrita** do procedemento de corrección.
 - **2. A dirección do centro notificaralle por escrito** á alumna ou ao alumno ou, de ser menor de idade non emancipada/o, **ás persoas proxenitoras** ou representantes legais desta/e a **resolución adoptada no prazo dun día lectivo** a partir da recepción da proposta da instrutora ou do instrutor, e **remitiraa á xefatura territorial** correspondente.
 - **3. As correccións** que se impoñan por parte **da dirección** do centro **poderán ser revisadas polo consello escolar** por instancia das alumnas ou dos alumnos ou, de ser o caso, das persoas proxenitoras ou representantes legais destas/es, de acordo co establecido no artigo 127.f) da Lei orgánica 2/2006, para os centros públicos, e o artigo 57.d) da Lei orgánica 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do dereito á educación para os centros concertados.
 - **4. Arbitraranse medidas** para o seguimento dos **causantes da situación de acoso** que impidan a continuación de eventuais condutas acosadoras.
 - **5. As correccións** que se impoñan por este procedemento serán **inmediatamente executivas**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Compromisos educativos para a convivencia** (art. 55 do Decreto 8/2015):
 - **1. Poderase suspender a aplicación** das medidas correctoras adoptadas se a alumna ou o alumno corrixida ou corrixido ou, de ser o caso, as persoas proxenitoras ou representantes legais desta/e **asinan un compromiso educativo para a convivencia**.
 - **2. Nun compromiso educativo para a convivencia **deberá figurar** de forma clara e detallada **a que se compromete** a alumna ou o alumno ou, de ser o caso, as persoas proxenitoras ou representantes legais desta/e, e as actuacións de formación para a convivencia, prevención e de modificación de condutas, que aquelas/es se comprometen a levar a cabo.**
 - **3. A falta de cumprimento dos compromisos** adquiridos por parte da alumna ou do alumno ou, de ser o caso, das persoas proxenitoras ou representantes legais desta/e **determinará a aplicación inmediata das medidas correctoras suspendidas**.
 - **4. Cada centro educativo poderá concretar nas súas normas de organización e funcionamento o procedemento** para acordar co alumnado corrixido e, de ser o caso, coas persoas proxenitoras ou representantes legais **compromisos educativos para a convivencia**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Programas e actuacións complementarias ás medidas correctoras** (art. 19 da Lei 4/2011):
 - **1. O departamento de orientación** elaborará e desenvolverá un **programa de habilidades sociais** dirixido ao **alumnado** que incorrese reiteradamente en **condutas disruptivas**.
 - Así mesmo, elaborará e desenvolverá un **programa de habilidades sociais** para aquel **alumnado** que, como consecuencia da imposición das medidas correctoras, se vise **temporalmente privado do seu dereito de asistencia ao centro**.
 - **2. Estes programas** aplicaranse en **colaboración con profesorado titor** e, no seu caso, cos **servizos sociais**, e procurarán **implicar ao resto do profesorado e ás familias**.
 - **3. Crearanse aulas de convivencia inclusiva** que busquen reincorporar ao alumnado á súa propia aula no menor tempo posible.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Aula de convivencia inclusiva** (art. 25 do Decreto 8/2015):
 - **2. O plan de convivencia incluírá, en relación coa aula de convivencia:**
 - **a) Criterios** e condicións para a **atención do alumnado** na **aula de convivencia inclusiva** e actuacións que se desenvolverán nesta, segundo os **criterios pedagóxicos** que para tales efectos poida **establecer a CCP**.
 - **b) Profesorado** que **atenderá educativamente** a aula de convivencia inclusiva, dentro do seu horario regular de obrigada permanencia no centro, que poderá ser profesorado de garda.
 - **c) Programación das actuacións do departamento de orientación** encamiñadas a favorecer un proceso de reflexión por parte do alumnado atendido na aula de convivencia inclusiva, que favorezan actitudes responsables e condutas positivas para a convivencia.
 - **d) Horario, localización, instalacións e material didáctico** con que conta a aula de convivencia inclusiva para o seu funcionamento.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Aula de atención educativa e convivencia** (art. 47 da Orde do 8 de setembro de 2021):
 - **Atende temporalmente** alumnado que, pola súa **conduta inadecuada**, impide o normal desenvolvemento do traballo do grupo-clase.
 - Correspóndelle ao **profesorado** que **remita alumnado** a esa aula **proporcionar** as **tarefas** que **deba realizar**, así como **corrixilas e avalialas**.
 - O alumnado **deberá desenvolver** o **programa de habilidades e competencias sociais**.
 - As **nais/pais** e as **persoas titoras legais** do alumnado remitido a estas aulas **serán informadas** e indicaráselles o **motivo** desa remisión.
 - A **xefatura de estudos** levará un **rexistro** do alumnado derivado, o **profesorado** que o deriva e os **motivos**.
 - Estas aulas **poderán empregarse cos mesmos fins** que a **aula de convivencia inclusiva** á que se refire o art. 25 do Decreto 8/2015.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar (2024):**
 - **Acoso escolar:**
 - Calquera forma de vexación ou malos tratos continuados recibida por un/ha alumno/a por parte dun/ha ou máis iguais, de carácter verbal, físico ou psicolóxico, incluído o illamento ou baleiro social, con independencia do lugar en que se produza.
 - Terán a mesma consideración as condutas realizadas a través de medios electrónicos, telemáticos ou tecnolóxicos que teñan causa nunha relación que xurda no ámbito escolar.
 - **Ciberacoso escolar:**
 - Modalidade de acoso producida a través das TRIC, como poden ser a mensaxería instantánea, as redes sociais ou internet en xeral.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Persoas implicadas:**
 - **Vítimas.**
 - **Persoas acosadoras:**
 - activas,
 - pasivas,
 - sociais (redes sociais),
 - vítimas.
 - **Persoas expectadoras** (defensoras, neutrais ou imparciais).

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Medidas xerais de prevención:**
 - **Creación** da comisión de convivencia (art. 6 do Decreto 8/2015).
 - **Actualización** do plan de convivencia.
 - **Adecuación** do plan de acción tutorial.
 - **Optimización** dos órganos colexiados:
 - Consello escolar, claustro, CCP ...
 - **Promoción da participación** dos distintos sectores da **comunidade educativa** na **actualización das NOFC**.
 - **Configuración de estruturas organizativas e directivas**.
 - **Desenvolvemento de actuacións preventivas:**
 - Plan de acollemento,
 - Plan xeral de atención á diversidade,
 - Actividades complementarias e extraescolares.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Medidas formativas e informativas:**
 - **Fomento da participación nos PFPP** relacionados coa convivencia e resolución de conflitos.
 - **Sesións formativas** relacionadas coa prevención, detección e intervención en **situacións de acoso e ciberacoso** para PAS, PAC, persoal do servizo de comedor e transporte escolar ...
 - **Promoción de encontros**, conferencias e obradoiros para toda a comunidade educativa.
 - **Creación** dunha sección específica na **web do centro** con recursos, ligazóns e documentos.
 - **Realización de campañas de sensibilización** contra o acoso e o ciberacoso escolar.
 - **Divulgación de orientacións básicas** sobre o acoso e o ciberacoso escolar.
 - **Actuacións de información, formación e sensibilización a todo o alumnado** dirixidas por:
 - Profesorado titor,
 - Policía Nacional e Garda Civil,
 - Persoas expertas en redes sociais.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Medidas organizativas:**
 - **Establecemento de criterios** de designación de persoas titoras.
 - **Implantación de criterios** de agrupamento de alumnado.
 - **Fixación de mecanismos de coordinación** entre etapas educativas.
 - **Mellora do ecosistema escolar** (recreos, zonas de lecer ...).
 - **Creación de canles** para **informar das situacións de acoso e ciberacoso escolar** con garantías de confidencialidade (punto Laranxa ...).
 - **Constitución do equipo ACAE**.
 - **Fomento da constitución de grupos** de alumnado colaborador co equipo ACAE.
 - **Introdución de estratexias específicas** de desenvolvemento emocional, habilidades sociais e axuda persoal.
 - **Inclusión no PAT** de aspectos relacionados co **recoñecemento do acoso ou ciberacoso**.
 - **Sinalización do Punto Laranxa** contra o acoso e o ciberacoso escolar físico e virtual.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Medidas educativas a nivel de aula:**
 - **Promoción do uso de ferramentas** que permitan a detección do acoso ou ciberacoso escolar.
 - **Emprego de prácticas restaurativas** (círculos de diálogo ...).
 - **Impulso da tutoría** individual e grupal.
 - **Mantemento**, por medio da tutoría individualizada, dunha relación directa co alumnado.
 - **Utilización** das sesións de tutoría e xuntas de avaliación para detectar posibles situacións de acoso ou ciberacoso.
 - **Fomento**, a través da acción titorial, dos **contactos periódicos coas familias**.
 - **Elaboración**, conxuntamente co alumnado, das **normas de convivencia na aula**.
 - **Traballo en grupo** das habilidades sociais e destrezas para a xestión de emocións.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Intervención:**
 - A **dirección do centro recibirá a comunicación dos feitos**. Será quen realice as oportunas comunicacións a familias.
 - O **equipo ACAE** xestionará todas as demais actuacións posteriores á comunicación dos feitos. **Estará formado** por:
 - **Xefatura** do departamento de orientación.
 - **Coordinador/a** de benestar e convivencia.
 - **Un/ha docente nomeado/a pola dirección** do centro para cada caso en función do alumnado implicado, **que será a persoa instrutora do procedemento corrector**, de ser o caso.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Funcións do equipo ACAE:**
 - **Revisión diaria e filtraxe** das posibles denuncias no Punto Laranxa.
 - **Rexistro e comunicación dos feitos** ante a dirección do centro.
 - **Comprobación** da veracidade dos feitos comunicados.
 - **Determinación** da existencia de indicios de acoso.
 - **Apertura**, de ser o caso, dunha investigación.
 - **Adopción**, de ser necesario, de medidas inmediatas.
 - **Elaboración** do ditame derivado da investigación.
 - **Apertura**, se procede, do protocolo.
 - **Reunión** coas persoas implicadas.
 - **Pechamento**, cando proceda, do protocolo.
 - **Seguimento e avaliación** das medidas adoptadas.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Fases do protocolo:**
 - **Fase 1:** Comunicación dos feitos e primeira valoración.
 - **Fase 2:** Investigación e ditame.
 - **Fase 3:** Apertura do protocolo.
 - **Fase 4:** Pechamento do protocolo.
 - **Fase 5:** Seguimento e avaliación das medidas adoptadas.
 - No caso de que a **conduta sexa considerada gravemente perxudicial** para a convivencia, os prazos axustaranse aos que a normativa dispón para instruír un procedemento corrector.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Actuacións coa vítima:**
 - **Garantir protección**, seguridade e apoio emocional.
 - **Introducir medidas** de reforzo á súa autoestima.
 - **Realizar titorías** individualizadas.
 - **Abordar** o estrés postraumático.
 - **Crear unha rede de apoio.**
 - **Acompañar** por grupos de compañeiros/as previamente formados/as.
 - **Separar** fisicamente do **alumnado acosador**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Actuacións coas persoas agresoras:**
 - **Actuacións educativas** na aula de convivencia.
 - **Inicio** do procedemento corrector.
 - **Titorías** individualizadas.
 - **Tolerancia** cero con calquera conduta contraria á convivencia.
 - **Reparación** e compensación dos danos causados.
 - **Programas de colaboración e cooperación** (aprendizaxe-servizo), **manexo e control da agresividade, de habilidades sociais, empatía ...**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Actuacións coas persoas espectadoras:**
 - **Tarefas de reflexión e análise** das consecuencias persoais e sociais.
 - **Tarefas relacionadas co deber persoal e social de denuncia** de situacións de acoso.
 - **Programas de cooperación e colaboración** (aprendizaxe-servizos).
 - **Conciencia** sobre o uso do **Punto Laranxa**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Actuacións coas familias ou representantes legais:**
 - **Realizar un seguimento** e acordar un calendario de contactos.
 - **Achegar pautas de actuación** e hábitos adecuados.
 - **Informar** sobre posibles apoios externos.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Protocolo educativo para a prevención, a detección e o tratamento do acoso e do ciberacoso escolar:**
 - **Actuacións co equipo docente:**
 - **Unificación dos criterios** de observación, seguimento e actuación.
 - **Orientacións** sobre como **intervir positivamente** na situación e como facer a observación e o seguimento desta.
 - **Intervencións e/ou pautas orientadoras** para a **abordaxe do caso na aula**.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Estratexia galega de convivencia escolar 2025. Principios:**
 - Individualización.
 - Esfuerzo compartido.
 - Prevención.
 - Provención.
 - Adaptación á transformación dixital.
 - Coidado do benestar emocional.
 - A coeducación como estilo educativo.
- https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/estratexia_galega_de_convivencia_escolar_2025.pdf
- https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/benestar_emocional_2021.pdf

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Estratexia galega de convivencia escolar 2025. Eixes:**
 - **Eixe 1.** Avance da **convivencia positiva** como estilo educativo de centro:
 - L1. Promoción da convivencia positiva.
 - L2. Plan integral contra o acoso escolar e o ciberacoso.
 - **Eixe 2.** Impulso da **formación integral** da comunidade educativa para o exercicio dunha **cidadanía dixital**, ética, segura e responsable:
 - L3. Convivencia dixital responsable.
 - L4. Competencia dixital e pensamento crítico.
 - **Eixe 3.** Fomento da **competencia emocional** na comunidade educativa:
 - L5. Mellora do benestar emocional.
 - L6. Hábitos de vida saudables.
 - **Eixe 4.** Reforzo dunha **convivencia equitativa, inclusiva e con perspectiva de xénero**:
 - L7. Plan de coeducación.
 - **Liñas transversais a toda a estratexia:**
 - L8. Formación docente en coherencia, igualdade e educación emocional.
 - L9. Diagnóstico e seguimento da convivencia escolar.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Programa de educación responsable: programa para o desenvolvemento da educación emocional, social e de creatividade:**
 - **Resolución do 12 de xuño de 2024:**
 - **Obxectivos:**
 - Coñecer, aplicar e integrar o programa Educación Responsable no centro educativo para promover o desenvolvemento saudable do alumnado, a partir do traballo co profesorado, co alumnado e coas familias.
 - Coñecer e comprender o que é a educación emocional, social e creativa.
 - Utilizar a propia competencia emocional, social e creativa para acadar un maior benestar persoal, social e laboral.
 - Incorporar na práctica educativa o desenvolvemento das competencias emocionais, sociais e creativas no alumnado.
 - Contribuír á mellora do clima de convivencia no centro educativo e ao éxito escolar do seu alumnado.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- Programa para o Impulso de Centros Referentes na modalidade de Proxectos de Inclusión Educativa (PIE), dirixido aos centros docentes públicos dependentes da Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional para o curso 2024/25:
 - Resolución do 15 de outubro de 2024:
 - Obxectivos:
 - Reforzar a inclusión educativa.
 - Impulsar a igualdade.
 - Mellorar a convivencia.
 - Promover o benestar emocional.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Resolución do 27 de maio de 2024, da Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa, pola que se regula o Plan Proxecta+ e se establecen as bases para a participación dos centros docentes sostidos con fondos públicos dependentes da Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional para o curso 2024-2025:**
 - **Liñas estratéxicas:**
 - a) Desenvolvemento de iniciativas vinculadas aos obxectivos da Axenda 2030.
 - b) Desenvolvemento das competencias transversais.
 - c) Utilización de métodos pedagóxicos comúns

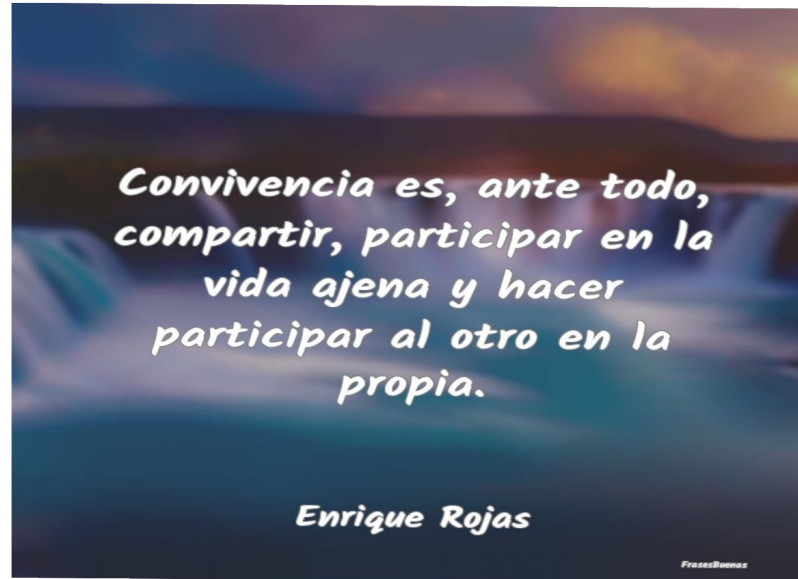

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Convocatoria de premios de boas prácticas de inclusión e convivencia:**
 - Resolución do 12 de xuño de 2024 da Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa, pola que se convoca o Premio Boas Prácticas de Educación Inclusiva 2024 para os centros docentes públicos dependentes desta consellería durante o curso escolar 2023/24.
 - Resolución do 16 de xullo de 2024 da Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa, pola que se convoca o II Premio ConVivimos 2024 de convivencia e benestar emocional para os centros docentes públicos dependentes desta consellería durante o curso escolar 2023/24.

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- **Conclusión:**

ESTRATEGIAS E RECURSOS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

Grazas pola vosa atención
M.ª Magdalena Duarte Blanco
magdalenaduarteblanco@gmail.com